

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Oppvekst- og utdanningsavdelingen

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Bajásšaddan- ja oahpahuossodat

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref

Deres dato
22.07.2009

Vår ref
Sak 2009/2730
Ark 632.2

Vår dato
27.11.2009

Saksbehandler/direkte telefon: Liv Hanne Huru - 78 95 05 55

Høringsuttalelse - Nou 2009:18 Rett til læring

Vedlagt følger Fylkesmannen i Finnmark sine uttalelser i forbindelse med Nou 2009:18 Rett til læring.

Med hilsen

Kirsti Saxi
utdanningsdirektør

Liv Hanne Huru
rådgiver

Kapittel 13 Tidlig innsats og forebygging

Utvalgets forslag: "Læringsboka innføres som felles verktøy for tidlig innsats og oppfølging. Boka følger barnets og elevenes utvikling, læring og læringsmiljø gjennom barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Fylkesmannen i Finnmark støtter forslaget om læringsboka, og ser det som et godt verktøy i forhold til kontinuitet og mellom overganger fra barnehage til grunnskole til videregående opplæring. Man mener også det må avklares om læringsboka skal juridisk status.

Det er presisert i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver at barnehagen skal samarbeide med skolen for å legge til rette for barns overgang fra barnehage til 1.klasse og eventuelt SFO, og at dette skal være nedfelt i barnehagens årsplan. Fylkesmannen mener det er viktig at samarbeid mellom barnehage og skole, og planer for overganger også skal presiseres i skolens plaverk.

Kapittel 14 Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen

Utvalgets forslag: "Retten til spesialundervisning i opplæringsloven § 5-1 erstattes av en *rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen*. Denne retten utløses når eleven ikke har et tilfredsstillende læringsutbytte. Tilretteleggingen omfatter det mangfold av tiltak som settes i verk i form av personellressurser, materielle ressurser og organisatoriske tiltak."

Fylkesmannen i Finnmark støtter forslaget.

Det at ulike tiltak presiseres kan være med på å forebygge segregering og bruk av enetimer hvor eleven faktisk kunne ha deltatt i fellesskap med klassen sin. Det må på den andre siden tas hensyn til at enetimer eller bruk av mindre grupper kan være hensiktsmessig i enkelte situasjoner. Det må imidlertid gjøres en vurdering på når retten inntreer og til hvem. Slik tiltakene er foreslått kan det tolkes at de er rettet mot skolen som organisasjon, og ikke elevens rettighet. Tolkingsgrunnlaget må ikke legge grunnlag for store variasjoner med hensyn til elevens sikkerhet og likeverdig tilbud.

Innslagspunktet for ekstra tilrettelegging i opplæringen må være det samme som i nåværende opplæringslov, og at retten utløses når eleven ikke har tilfredsstillende utbytte.

Utvalgets forslag: "Vedtak om ekstra tilrettelegging i opplæringen kan fattes uten sakkyndig vurdering slik det forutsettes i dagen § 5-3 i opplæringsloven, men basert på barnehagens og skolens egen saksforberedelse, gjort i samarbeid med PP-tjenesten."

Fylkesmannen i Finnmark støtter forslaget.

Tidlig innsats er viktig for barn og unge, og man ser for seg at tidlig innsats vil bli bedre ivarettatt når barnehager og skoler kan fatte vedtak selv. På den måten kan barn og unges rettsikkerhet bli bedre ivarettatt ved at tiltak settes inn tidlig uavhengig av ventelister ved PP-tjenesten. Man ønsker å presisere behovet for kompetanse i virksomhetene når saksutredning og vedtak skal fattes. Det er viktig at klageadgangen ikke forringes, og bør presiseres i vedtaket. Eventuell saksbehandlingstid bør avklares slik at elever og foresatte kan forvente svar innen en viss tid etter at saken meldes inn til skolen eller barnehagen. Barn og unges rettssikkerhet må være lik, slik at økonomiske forhold og lokale vedtekter ikke gjøres til begrunnelse for vedtak

Kapittel 16 PP-tjenesten og Statped tettere på

Fylkesmannen i Finnmark **støtter ikke** at sentrene for sammensatte lærevansker legges ned da vi frykter et kompetansetap fra et fra før sårbart fagmiljø.

Fylkesmannen i Finnmark **støtter ikke** at det opprettes et nasjonalt utviklingssenter for PPT da vi mener det er bedre å få denne tjenesten ut direkte til brukerne. Kompetansen må være nær den aktuelle opplæringen og forsterkes lokalt. Kompetansen må være tilgjengelig når det er bruk for den.

Generelt ser Fylkesmannen i Finnmark at innstillingen mangler et minoritetsperspektiv og mener dette er en svakhet. Vi trenger en innstilling som gir rom for en god og praktisk organisering av de samiske kunnskaps og kompetanseinstitusjonene.

Utvalgets forslag: "SEAD med nåværende ressursramme tas ut av Statpeds portefølje og legges under Utdanningsdirektoratet som et nasjonalt senter for samisk spesialpedagogisk støtte. Senteret knyttes faglig til Sámi allaskuvla."

Fylkesmannen i Finnmark gjør sin høringsuttalelse ut i fra et samisk og et urfolksperspektiv: Vi støtter at SEAD blir en egen enhet i Statped.

Sead må ha en landsdekkende funksjon og betjene alle 4 regioner med kompetanseheving og tjenesteyting rettet mot samer i alle områder med alle variasjoner som finnes.

Et av de 4 nye årsverkene bør legges til et lulesamisk/sørsamisk område for å kunne serve mer direkte de lulesamiske/sørsamiske brukerne. De andre nasjonale sentrene, har ikke en portefølje som gjør at de kan betjene det faktiske mangfold som finnes i befolkningen; flerspråklighet, kulturanalyse og flerkulturell pedagogikk.

Det nasjonale senteret (SEAD) bør knyttes til Samisk høgskole for å styrke den kompetansen som samiske brukere har nytte av.

Fylkesmannen i Finnmark støtter utvalgets forslag om at SEAD skal styrkes med 4 årsverk som går utover dagens nivå.

I forhold til utvalgets forslag om regionsentrenes spisskompetanse på ulike fagområder, mener Fylkesmannen at det er viktig å påse tilgangen på kompetanse. Rekruttering i denne forbindelse vil være av viktig arbeid.